

- ANALYSE

Stor mangel på arbejdskraft i Rådgiverbranchen frem mod 2030

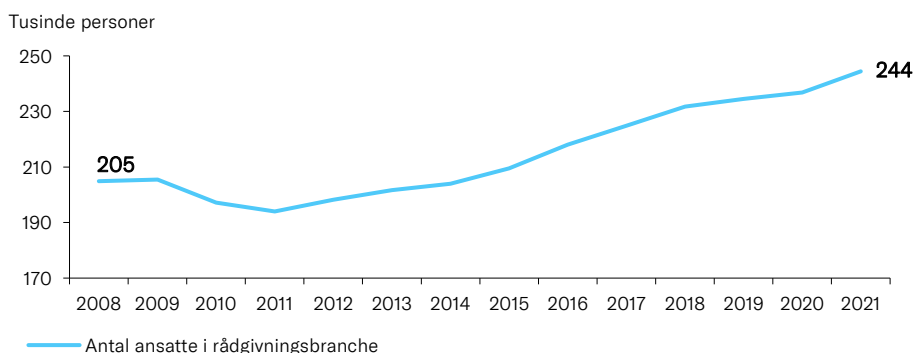
Rådgiverbranchen står foran massive rekrutteringsudfordringer i de kommende år. Frem mod 2030 ventes rådgiverbranchen at mangle op til 27.000 ansatte, hvis den historiske tendens fortsætter. Det skyldes især demografisk modvind, manglende arbejdsmarkedsreformer, og øget behov for specialiseret rådgivning i den grønne omstilling og digitaliseringen af vores samfund.

En branche i rivende udvikling

Rådgiverbranchen har udviklet sig i et meget hurtigt tempo siden 2011. Globalisering, digitalisering, brancheskift og øget konkurrence har været medvirkende til denne rivende udvikling. Rådgiverbranchen er kendetegnet ved høj grad af specialistviden. Rådgiverbranchen yder professionel rådgivning til blandt andet private virksomheder, offentlige myndigheder og organisationer mv.

Væksten i rådgiverbranchen har været bredt funderet, men manglen på kvalificeret arbejdskraft truer med at sætte en stopper for denne udvikling. Beskæftigelsen i rådgiverbranchen er siden 2008 steget med knap 40.000 personer, jf. figur 1. Stigningen i beskæftigelsen i rådgiverbranchen har været godt 3.000 personer årligt, hvilket er meget højt i betragtning af, at perioden har inkluderet finanskrisen i 2008 samt Covid 19. Hertil forventer rådgiverbranchen, at efterspørgslen af rådgivertjenester fortsat vil stige fremadrettet, især i lyset af den store omstilling i både energiproduktionen og forbruget, samt større krav til digitalisering af samfundet.

Figur 1: Rivende udvikling i beskæftigelsen i rådgiverbranchen siden 2008

Kilde: Danmarks Statistik, Tabel ATR112.

Note. Beskæftigelsen er defineret som både lønmodtagere og selvstændige.

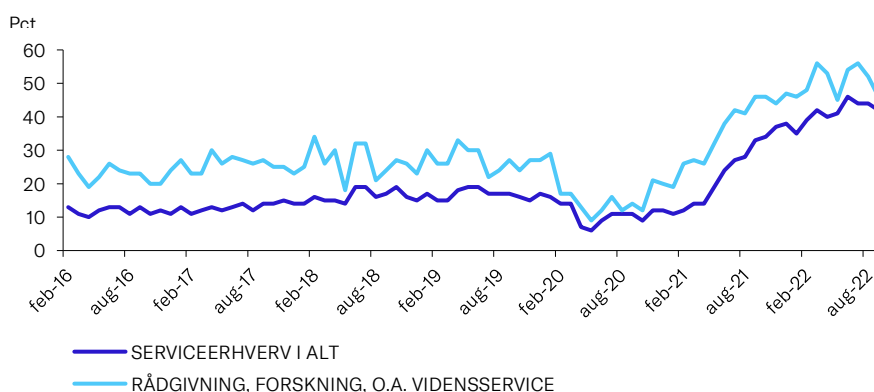
Mangel på arbejdskraft og forgæves rekruttering

Danmarks Statistiks september opgørelse af produktionsbegrænsninger i serviceerhvervene, herunder rådgiverbranchen, skønner at manglen på medarbejdere på det danske arbejdsmarked er historisk stor. Knap halvdelen af alle virksomheder inden for rådgivning og vidensservice mv. angav at de manglede arbejdskraft i de sidste 9 måneder, jf. figur 2.

Desuden viser rekrutteringsserveyen fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering også, at rekrutteringsudfordringerne generelt på arbejdsmarkedet har været stigende igennem de seneste år. Det gælder ikke mindst for de videnstunge erhverv, som fx rådgiverbranchen.

Stars Survey fra september 2022 viser, at der var godt 130.000 forgæves rekrutteringer over de sidste 6 måneder i Danmark. Heraf blev omtrent 72.500 stillinger ikke besat, mens de resterende rekrutteringsforsøg blev besat med en person, som ikke havde alle de ønskede kvalifikationer, svarende til 58.250 stillinger.

Figur 2: **Historisk høj andel af alle virksomheder inden for rådgivning og vidensservice mv. manglede arbejdskraft i september 2022**

Kilde: Danmarks Statistik, Tabel KBS2.

Note. Nyeste observation er fra september 2022.

Demografisk modvind frem mod 2030

Høj vækst i beskæftigelsen afhænger generelt af den demografiske udvikling i befolkningen. Antallet af borgere i den erhvervsdygtige alder i forhold til den samlede befolkning bestemmer, hvor højt beskæftigelsen kan blive. Danmark har ligesom de fleste udviklede vestlige lande en stigende andel af befolkningen, der bliver ældre, mens andelen af børn og unge og de arbejdsdygtige voksne falder.

Denne stigende andel af befolkningen, der bliver ældre og forlader arbejdsmarkedet, bliver ikke fuldt ud erstattet af voksne mellem 18 år og 64 år. Faktisk bliver antallet af voksne lidt mindre frem mod i 2030 ifølge den seneste befolkningsprognose jf. tabel 2. Derudover ventes antallet af unge mellem 7 og 17 år at falde med omtrent 26.000 personer frem mod i 2030. Udviklingen forventes at forstærkes i årene der kommer, og først vende efter 2040.

Denne demografisk modvind vil generelt ramme økonomien hårdt, fordi rekrutteringsmulighederne bliver mindsket. Påvirkningen på brancheniveau vil derimod afhænge af om man kan erstatte de manglende hænder og hoveder i den specifikke branche. Udenlandsk rekruttering vil bidrage til at mindske problemet, men den kan ikke løse den helt.

Højt uddannet og specialiseret arbejdskraft, som udgør størstedelen af medarbejderne i rådgiverbranchen, er de sværeste at tiltrække fra udlandet. De er efterspurgt over hele kloden, og har nemmest ved at flytte sig. Danmarks position i denne konkurrence er ikke så stærk. Derfor er det endnu mere vigtigt for vores branche at skaffe disse medarbejdere i Danmark. Flere unge, der søger hen mod de høje uddannelser, som rådgiverbranchen kan rekruttere fra, bliver afgørende for branchens videreudvikling.

Tabel 1: **Flere ældre forlader arbejdsmarkedet, som ikke erstattes af andre**

2022-befolkningsprognose frem mod 2030	
Ændring, 1.000 personer	
Alle alderstrin i alt	165
- heraf 0-6 årige	52
- heraf 7-17 årige	-26
- heraf 18-66 årige	-6
- heraf +67-årige	145

Kilde: Finansministeriet, 2030-planforløb, august 2022

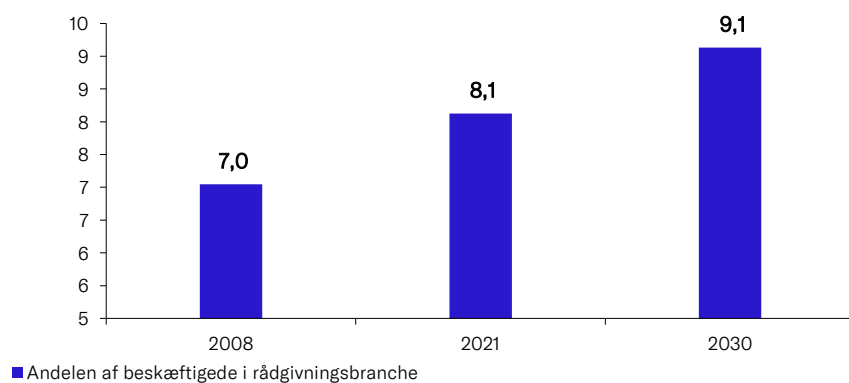
Arbejdskraftsmanglen i rådgiverbranchen i 2030 er mellem 6.000 og 27.000 personer

Beskæftigelsen i rådgiverbranchen udgjorde i 2008 ca. 7,0 pct. af den samlede beskæftigelse i Danmark. Selvom beskæftigelse generelt er steget for alle erhverv siden 2008, har udviklingen i rådgiverbranchen været højere og muliggjort en stigende andel af den samlede beskæftigelse. Ifølge Danmarks Statistik udgjorde beskæftigelsen i rådgiverbranchen ca. 8,1 pct. af samlede beskæftigelse i 2021, jf. figur 3.

Finansministeriet angiver i sin 2030-plan, at den demografiske udvikling vil føre til en lavere vækst i arbejdsstyrken, og samtidig vil der være et øget behov for medarbejdere inden for navnlig sundhedsvæsenet og ældrepleje. Det vil medføre knaphed på ledige hænder og begrænse arbejdskraften til de øvrige brancher.

I lyset af det forventede kapacitetspres på arbejdsmarkedet, og den tiltagende mangel på ledige hænder og hoveder i Danmark frem mod 2030, har vi i Dansk Erhverv lavet en analyse, der fremskriver mulige scenarier for manglen på arbejdskraften i rådgiverbranchen. Hvis vi lægger til grund, at den historiske tendens i beskæftigelsen i rådgiverbranchen fortsætter med samme takt frem mod 2030, vil beskæftigelsen i rådgiverbranchen vokse til 9,1 pct. af samlede beskæftigelse i 2030, svarende til et behov for godt 27.000 flere medarbejdere i rådgiverbranchen.

Figur 3: **Andelen af samlet beskæftigelse vokser, hvis tendensen fortsætter**

Kilde: Danmarks Statistik, Tabel ATR112.

Anm: Beskæftigelsen er defineret som både lønmodtagere og selvstændige

Vi har lagt to scenarier til grund for vores analyse. Ved at fastholde rådgiverbranchens beskæftigelsesandel i 2030 som den var i 2021, dvs. ca. 8,1 pct. af den samlede beskæftigelse, skønner vi, at manglen på arbejdskraften i rådgiverbranchen vil ligge omtrent 5.700 personer i 2030. Derimod hvis man laver reformer, som skaffer mere arbejdskraft til det danske arbejdsmarked, og dermed gør det mulig for rådgiverbranchen at fortsætte med at vokse med den samme hast, som i perioden 2008-2021, dvs. en årlig mervækst med omtrent 3.045 personer skønner vi at, der vil mangle godt 27.000 personer i rådgiverbranchen frem mod 2030, jf. tabel 2.

Tabel 2: **Manglen på medarbejdere i rådgiverbranchen varierer mellem 6.000 og 27.000 ansatte i 2030.**

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Ændring
247.475	250.520	253.565	256.610	259.655	262.700	265.746	268.791	271.836	27.405*
245.057	245.684	246.311	246.938	247.564	248.191	248.818	249.445	250.072	5.642**

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger på baggrund af historiske udvikling.

Anm: *Beskæftigelsen er fremskrevet med den historiske absolutte vækst fra perioden 2008-2021. ** Beskæftigelsen er fremskrevet med den samme andel af samlet beskæftigelse.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 10. september 2022.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til Seniorøkonom, Mehdi Ziadé på Mzi@dansk-erhverv.dk eller på tlf. 3374 6226
